

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Finanstilsynet orienterer

NORIMA Captivegruppemøte 7. september 2026

Jan Hagen, Irene Haumer

Finanstilsynet, seksjon for forsikringsforetak og pensjonskasser

Agenda

- Endringer i Solvens II-regelverket
- Små og ikke-komplekse foretak (SNCU)
- Foretak som ikke klassifiserer som SNCU

Endringer i Solvens II-regelverket

Endringer i Solvens II-regelverket

- Vedtatte endringer i Solvens II-direktivet trer i kraft 30. januar 2027
- En rekke underliggende forordninger blir også endret og trer i kraft samme dato
 - Herunder den utfyllende Solvens II-forordningen, forordning (EU) 2015/35, som er endret ved forordning (EU) 2026/269
- Retningslinjer (guidelines) fra EIOPA blir også endret
- Høringsnotat om gjennomføring av direktivendringene i norsk rett var på høring med frist 14. juli
- Endringer for pensjonskassenes solvenskapitalkrav må vurderes i lys av endringene for forsikringsforetakene
 - Finanstilsynet vil utarbeide forslag og høringsnotat

Endringer i Solvens II-regelverket

Regelverksstruktur

EU-regelverket	Norsk regelverk
Solvens II-direktivet – 2009/138/EF, endret ved direktiv (EU) 2025/2	Finansforetaksloven, Solvens II-forskriften og finansforetaksforskriften, endres som følge av endringsdirektivet
Solvens II-forordningen – forordning (EU) 2015/35, endret ved forordning (EU) 2026/269	Gjennomføres ved henvisning (inkorporasjon) i Solvens II-forskriften
Tekniske standarder mv. gitt som forordning	Gjennomføres ved henvisning (inkorporasjon) i Solvens II-forskriften
Retningslinjer (guidelines) fra EIOPA	Gjennomføres ikke i norsk regelverk, men omtales på Finanstilsynets nettsider

Endringer i Solvens II-regelverket

- Endringene i Solvens II-direktivet gjelder på de fleste områdene av regelverket, herunder vesentlige endringer på følgende områder:
 - Tekniske avsetninger (volatilitetsjustering, risikomargin m.m.)
 - Solvenskapitalkrav (renterisiko, flomrisiko m.m.)
 - Forholdsmessighet (proporsjonalitet) (små og ikke-komplekse foretak)
 - Styling og kontroll (makrovurderinger, likviditetsrisiko, bærekraftsrisiko m.m.)
 - Gruppebestemmelser (omfang av gruppetsiln, presisering av solvenskrav)
 - Grensekryssende virksomhet (tilsynssamarbeid, informasjonsutveksling)
 - Tilsynsmessig oppfølging (fullmakter ved soliditetssvikt eller likviditetssvikt m.m.)
 - Rapportering (SFCR, revisjon av Solvens II-balansen, forenklinger m.m.)
- En del endringer fremgår kun av den utfyllende Solvens II-forordningen, uten å være nevnt eller spesifisert i direktivet (f.eks. renterisiko og flomrisiko)

Små og ikke-komplekse foretak

SNCU – kriteriene

- Må oppfylle de **kvantitative** kriteriene i det reviderte Solvens II-direktivet artikkel 29a nr. 1 første avsnitt a, b, eller c i de siste to regnskapsårene
- Må oppfylle de **kvalitative** kriteriene i artikkel 29a nr. 3
- Særlige bestemmelser for egenforsikringsforetak (Artikkel 29a nr. 1 andre avsnitt)
 - Kravet om at maksimale årlige brutto premieinntekter fra virksomhet i andre EØS-stater må være under 20 000 000 euro eller mindre enn 10 prosent av premieinntekter, gjelder ikke for egenforsikringsforetak
 - Kravet om at foretakets mottatte gjenforsikring ikke må overstige 50 prosent av foretakets samlede brutto premieinntekter gjelder heller ikke for egenforsikringsforetak
 - Kan klassifiseres som SNCU selv om de ikke oppfyller kravene i artikkel 29a nr. 1 første avsnitt a, b eller c, forutsatt at følgende krav er oppfylt:
 - a. de forsikrede og begunstigede er juridiske enheter i samme konsern som egenforsikringsforetaket, eller fysiske personer som kan være dekket av konsernets forsikringsavtaler dersom virksomheten som dekker de fysiske personene fortsatt utgjør under 5 prosent av de forsikringstekniske avsetningene
 - b. forsikringsforpliktelsene og de underliggende forsikringsavtalene til gjenforsikringsforpliktelsene omfatter ikke obligatoriske ansvarsforsikringer overfor tredjeparter
- Se også EIOPAs *Technical Specification for the calculation of criteria for Small and Non-Complex Undertakings (SNCUs) and Small and Non-Complex Groups (SNCGs)* for mer informasjon om beregning av de kvantitative kriteriene

SNCU – forholdsmessighetstiltak

- Regelmessig rapport til tilsynsmyndighetene (RSR) hvert femte år hvis tilsynsmyndighetene tillater det, i stedet for hvert tredje år (Artikkel 35 nr. 5a)
- Systemet for risikostyring og internkontroll skal stå i forhold til arten, omfanget og kompleksiteten av foretakets virksomhet (Artikkel 41 nr. 2)
- Personer som har ansvaret for risikostyringsfunksjonen, aktuarfunksjonen eller etterlevelsesfunksjonen kan også ivareta andre nøkkelfunksjoner (bortsett fra internrevisjonsfunksjonen), enhver annen funksjon eller være medlem i foretakets styre (Artikkel 41 nr. 2a)
- Gjennomgå retningslinjer om risikostyring og internkontroll mv. sjeldnere enn årlig (Artikkel 41 nr. 3)
- Unntak fra bestemmelsene om at tilsynsmyndighetene kan kreve at foretakenes egenvurdering av risiko og solvens (ORSA) skal inneholde en analyse av den makroøkonomiske utviklingen og utviklingen i finansmarkedene som omfatter klimaendringer med videre (Artikkel 45 nr. 1b, jf. nr. 1 bokstav e)
- Gjennomføre ORSA annethvert år i stedet for årlig (Artikkel 45 nr. 5)
- Unntak fra plikten til å redegjøre for klimaendringsscenarioer og å vurdere deres innvirkning på foretakets virksomhet i ORSA (Artikkel 45a nr. 5)
- Offentliggjøre kun kvantitative opplysninger i den delen av rapporten om solvens og finansiell stilling (SFCR) som er rettet mot profesjonelle markedsaktører mv., forutsatt at foretaket offentliggjør en fullstendig rapport med alle opplysninger hvert tredje år (Artikkel 51 nr. 6)
- Unntak fra kravet om revisjon av balansen i SFCR (Artikkel 51a nr. 1)
- Adgang til å benytte en forsiktig deterministisk verdivurdering av beste estimat for livsforsikringsforpliktelser med opsjoner og garantier som ikke er vesentlige ved beregning av forsikringstekniske avsetninger (Artikkel 77 nr. 8)
- Unntak fra plikten til å utarbeide en plan for styring av likviditetsrisiko (Artikkel 144a nr. 4)
- Alle tiltak som er omhandlet i delegerte rettsakter vedtatt i henhold til direktivet der det framgår uttrykkelig at de får anvendelse på små og ikke-komplekse foretak i samsvar med artikkel 29c

SNCU – forholdsmessighetstiltak

- Klassifisering som lite og ikke-komplekst foretak gir foretaket **rett til å benytte alle** forholdsmessighetstiltak, jf. artikkel 29c nr. 1.
- Tilsynsmyndighetene skal kunne pålegge foretaket å ikke benytte ett eller flere forholdsmessighetstiltak hvis de har alvorlige betenkeligheter knyttet til foretakets risikoprofil, jf. artikkel 29c nr. 2.:
 - a. foretaket oppfyller ikke solvenskapitalkravet, eller det er risiko for underoppfyllelse i løpet av de neste tre månedene uten bruk av overgangsregler
 - b. foretakets system for styring og kontroll er ikke effektivt
 - c. vesentlige endringer i foretakets risikoprofil kan føre til betydelige brudd på ett eller flere av kravene i artikkel 29a nr. 1
- Et forsikringsforetak som anvender forholdsmessighetstiltak som tilsvarer eksisterende tiltak etter direktivet per 28. januar 2025, skal kunne fortsette med dette uten at foretaket oppfyller kravene til å kunne klassifiseres som SNCU i en periode på inntil fire regnskapsår, jf. artikkel 29e nr. 3.

SNCU – opphør av klassifisering og rapportering

- Et foretak skal være klassifisert som lite og ikke-komplekst så lenge de kvantitative og kvalitative kravene for klassifiseringen er oppfylt.
- Hvis et foretak ikke lenger oppfyller de kvantitative kravene i artikkel 29a nr. 1, skal det straks melde fra til tilsynsmyndigheten. Hvis manglende oppfyllelse fortsetter i to år på rad, skal foretaket melde fra til tilsynsmyndigheten, og klassifiseringen som lite og ikke-komplekst foretak gjelder ikke lenger fra neste regnskapsår.
- Foretak som er klassifisert som små og ikke-komplekse, skal ett år etter klassifiseringen rapportere om hvilke forholdsmessighetstiltak de anvender som del av den regelmessige tilsynsrapporteringen etter artikkel 35. Hvis et foretak har planer om å endre hvilke forholdsmessighetstiltak de vil benytte, skal foretaket straks informere tilsynsmyndighetene.

SNCU – tilknyttet prosess

- Foretak som oppfyller kravene i artikkel 29a og som ønsker å bli klassifisert som SNCU, sender en **melding** til tilsynsmyndigheten som har gitt foretaket konsesjon.
- Meldingen skal inneholde følgende opplysninger:
 - a. dokumentasjon for at alle kravene i artikkel 29a som gjelder for foretaket er oppfylt
 - b. en erklæring om at foretaket ikke planlegger noen strategiske endringer som vil føre til at noen av kravene i artikkel 29a ikke lenger er oppfylt i løpet av de neste tre årene
 - c. en angivelse av hvilke forholdsmessighetstiltak foretaket vil benytte
- Finanstilsynet skal utvikle et skjema som kan brukes til å angi relevant informasjon for å sikre en strukturert prosess knyttet til meldingene. Mer informasjon om dette kommer i løpet av høsten.

SNCU – tilknyttet prosess

- Tilsynsmyndighetene kan motsette seg at et foretak klassifiseres som lite og ikke-komplekst foretak hvis foretaket:
 - a. ikke oppfyller vilkårene i artikkel 29a
 - b. ikke oppfyller solvenskapitalkravet uten overgangsregler som nevnt i artikkel 77a nr. 2, artikkel 308c, artikkel 308d eller artikkel 111 nr. 1 andre avsnitt, eller
 - c. har en markedsandel på minst 5 prosent av livsforsikringsmarkedet eller av skadeforsikringsmarkedet i sin hjemstat
- Avgjørelsene skal begrunnes og meddeles foretaket skriftlig (med to måneders frist og fire måneder for meldinger mottatt de første seks månedene etter at regelverket har trådt i kraft)

Foretak som ikke klassifiserer som SNCU

Andre foretaks adgang til å søke om tillatelse til å benytte enkelte forholdsmessighetstiltak

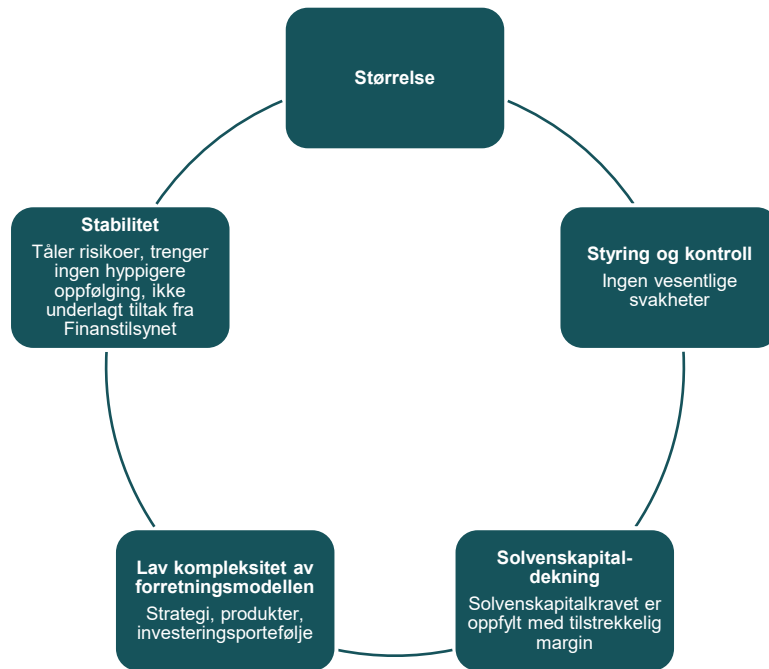
- Andre forsikrings- og gjenforsikringsforetak enn dem som er klassifisert som små og ikke-komplekse, kan **søke** om tillatelse fra tilsynsmyndighetene til å benytte de samme forholdsmessighetstiltakene som små og ikke-komplekse foretak, bortsett fra følgende tiltak (artikkel 29d):
 - unntak fra plikten til å redegjøre for klimaendringsscenarioer og å vurdere deres innvirkning på foretakets virksomhet i ORSA (artikkel 45a nr. 5)
 - adgang til å offentliggjøre kun kvantitative opplysninger i den delen av rapporten om solvens og finansiell stilling som er rettet mot profesjonelle markedsaktører, forutsatt at foretaket offentliggjør en fullstendig rapport med alle opplysninger hvert tredje år (artikkel 51 nr. 6)
 - unntak fra kravet om revisjon av balansen i SFCR (artikkel 51a nr. 1)
- Et forsikringsforetak som anvender forholdsmessighetstiltak som tilsvarer eksisterende tiltak etter direktivet per 28. januar 2025, skal kunne fortsette med dette uten at foretaket oppfyller kravene til å kunne få tillatelse til å benytte enkelte forholdsmessighetstiltak i en periode på inntil fire regnskapsår, jf. artikkel 29e nr. 3.

Kriteriene for tillatelsen

- Nytt kapittel XVI om forholdsmessighetstiltak i Solvens II-forordningen (forordning 2015/35): Artikkel 327b-327g inneholder en beskrivelse av forholdsmessighetstiltakene, kravene for å få tillatelse, og om tilbakekall av tillatelse
- De **kvantitative** kravene måler størrelsen og er oppstilt i nr. 1 første avsnitt bokstav c. Nr. 2 og nr. 3 fastsetter videre hvilken beregning som gjelder for foretaket.
- Inneholder også flere **kvalitative** krav
- Tilsynsmyndighetene kan gi tillatelse til bruk av forholdsmessighetstiltak, selv dersom foretaket ikke oppfyller de kvantitative kravene, forutsatt at foretakets risikoprofil er tilstrekkelig lav.

Kriteriene for tillatelsen – felles krav

- Noen krav er felles for alle forholdsmessighetstiltakene:

Kriteriene for tillatelsen – særkravene

- Noen krav gjelder kun for et bestemt forholdsmessighetstiltak

Reduksjon av frekvens av regelmessig rapport til tilsynsmyndighetene
Artikkel 327b

- Ingen betenkeligheter knyttet til siste RSR
- Adekvat informasjon i SFCR og den årlige og kvartalsvise SII-rapporteringen
- Solvenskapitaldekning (også hensyntatt foretakets solvenskapitalmål)

Kombinasjon av nøkkelfunksjoner
Artikkel 327c

- Tilstrekkelig kompetanse samt evne og mulighet til å utføre oppgavene
- Mulige interessekonflikter er håndtert
- Kostnader for separate funksjoner står ikke i forhold til foretakets størrelse og kompleksitet

Reduksjon av frekvens av egenvurdering av risiko og solvens
Artikkel 327e

- Adekvat informasjon i ORSA-rapporten
- Ingen effekt på risikostyring
- Etablert prosess for ad hoc ORSA-rapport
- Solvenskapitaldekning (også hensyntatt foretakets solvenskapitalmål)

Forsiktig deterministisk verdivurdering av beste estimat for livsforsikringsforpliktelser med opsjoner og garantier som ikke er vesentlige
Artikkel 327f

- Bruken står i forhold til risikoene knyttet til forpliktelsene
- Tidsverdi av opsjoner og garantier < 5% av solvenskapitalkravet

Unntak fra plikten til å utarbeide en plan for styring av likviditetsrisiko
Artikkel 327g

- Ingen eksponering mot vesentlig likviditetsrisiko (både aktiva og passiva)
- Ingen vesentlige betenkeligheter knyttet til foretakets likviditetssituasjon
- Solvenskapitaldekning (også hensyntatt foretakets solvenskapitalmål)

Søknad om tillatelse – tilknyttet prosess

- Søknad om tillatelse til å benytte forholdsmessighetstiltak skal inneholde følgende opplysninger:
 - a. en liste over hvilke forholdsmessighetstiltak foretaket vil benytte, og en begrunnelse for hvorfor disse tiltakene er berettiget opp mot arten, omfanget og kompleksiteten til risikoene knyttet til foretakets virksomhet
 - b. all annen vesentlig informasjon om foretakets risikoprofil
 - c. en erklæring om at foretaket ikke planlegger noen strategiske endringer som kan påvirke foretakets risikoprofil de neste tre årene
- Finanstilsynet skal utvikle et skjema som kan brukes til å angi relevant informasjon for å sikre en strukturert prosess knyttet til søknadene. Mer informasjon om dette kommer i løpet av høsten.
- Finanstilsynet skal vurdere søknaden i løpet av to måneder etter at den er mottatt (fire måneder for søknader mottatt de første seks månedene etter at regelverket har trådt i kraft). Hvis Finanstilsynet ber om flere opplysninger i saken, suspenderes fristen inntil svar er mottatt. Ytterligere forespørsler fra Finanstilsynet om flere opplysninger, forlenger ikke fristen.
- Hvis Finanstilsynet tillater bruk av forholdsmessighetstiltak på visse vilkår, skal tillatelsen inneholde en begrunnelse for vilkårene. Helt eller delvis avslag på søknader skal være skriftlige og begrunnes, og begrunnelsen skal være knyttet til foretakets risikoprofil.

Tilbakekallelse av tillatelsen

- Hvis foretakets risikoprofil har endret seg, kan tilsynsmyndighetene endre eller tilbakekalle tillatelsen til å anvende forholdsmessighetstiltak, jf. artikkel 29d nr. 5. Avgjørelsene skal være skriftlige og begrunnes.
- Hvis et foretak som har fått tillatelse til å benytte forholdsmessighetstiltak beslutter å ikke benytte ett eller flere av disse tiltakene lenger, skal det informere tilsynsmyndighetene, jf. artikkel 29e nr. 2.

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY